

DECIZIE

09 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursurile depuse de Primăria municipiului Chișinău, Mihail Balan și Sergiu Pogorea,

în cauza, intentată la cererea creditorului Societatea cu Răspundere Limitată „Art-Ex Construct” cu privire la inițierea procedurii de executare a deciziei din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

împotriva încheierii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 28 martie 2021, avocatul Cristina Doga, acționând în interesele creditorului SRL „Art-Ex Construct” a depus cerere privind inițierea procedurii de executare a deciziei Curții de Apel Chișinău nr.3a-228/20 din 02 februarie 2021.

În motivarea cererii a invocat că, conform deciziei Curții de Apel Chișinău din 02 februarie 2021, s-a constatat raportul juridic de drept public pentru SRL „Art-Ex Construct”, manifestat prin aprobarea (emiterea) tacită de către Primăria municipiului Chișinău a autorizației de construcție a blocului locativ (D+P+8E+M) de pe adresa mun. xxxx, str. xxxx, solicitată prin cererea SRL „Art-Ex Construct”, înregistrată cu nr. 7329 din 02 noiembrie 2017.

A subliniat că, decizia emisă este executorie din data pronunțării, în conformitate cu art.251 alin. (2) din Codul administrativ.

De asemenea, a notat că, în partea motivată a deciziei, instanța de apel a menționat faptul că procedura aprobării tacite s-a produs și are deja efect juridic, și anume instituie necondiționat dreptul creditorului de a construi conform autorizației de construcție prin prisma prevederilor art. 12 alin. (6) din Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163 din 09 iulie 2010.

A solicitat emiterea încheierii judecătorești privind inițierea procedurii de executare a deciziei nr. 3a-228/20 din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău privind constatarea raportului juridic de drept public pentru SRL „Art-Ex Construct” manifestat prin aprobarea (emiterea) tacită de către Primăria municipiului Chișinău a autorizației de construcție a blocului locativ (D+P+8E+M) de pe adresa mun. xxxx, str. xxxx, solicitată prin cererea SRL „Art-

Ex Construct”, înregistrată cu nr. 7329 din 02 noiembrie 2017.

Prin încheierea din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a acceptat cererea depusă de avocatul Doga Cristina, în interesele creditorului SRL „Art-Ex Construct” și s-a intentat procedura de executare a deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 3a-228/20 din 02 februarie 2021.

S-a acordat debitorului Primăriei municipiului Chișinău, un termen de 30 de zile calendaristice de la data recepționării prezentei încheieri, pentru executarea benevolă a deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 3a-228/20 din 02 februarie 2021.

S-a adus la cunoștința debitorului Primăria municipiului Chișinău, despre faptul că, în cazul neexecutării benevole, față de acesta vor fi aplicate măsurile coercitive prevăzute de art. 254 - 256 Codul administrativ.

La 27 aprilie 2021, Primăria municipiului Chișinău a declarat recurs împotriva încheierii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii și respingerea cererii creditorului SRL „Art-Ex Construct” (f.d.68-70).

La 07 mai 2021, Balan Mihail și Sergiu Pogorea au declarat recurs împotriva încheierii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii și respingerea cererii creditorului SRL „Art-Ex Construct” (f.d.85-87).

În motivarea cererii de recurs, recurenții au indicat că, prin decizia Curții de Apel Chișinău nr. 3a-228/20 din 02 februarie 2021 s-a examinat o acțiune în constatare și nu în obligare. Or, prin decizia enunțată nu a fost impusă nici o obligație față de autoritatea publică.

Au subliniat că, pentru a intenta o procedură de executare, este esențială că obligația să fie stabilită față de o autoritate publică.

La 04 mai 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru notificare intimaților SRL „Art-Ex Construct”, Sergiu Pogorea, Mihail Balan, copia recursului motivat depus de către Primăria municipiului Chișinău împotriva încheierii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu explicarea dreptului de a depune referință.

La 11 mai 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru notificare intimaților SRL „Art-Ex Construct” și Primăriei municipiului Chișinău copia recursului motivat depus de către Sergiu Pogorea și Mihail Balan împotriva încheierii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu explicarea dreptului de a depune referință. Până la data examinării recursului, intimații nu au făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință la recurs.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererile de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

Pentru început, examinând cererea de recurs depusă Mihail Balan, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

În corespundere cu art. 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

Potrivit art. 249 alin. (3) din Codul administrativ, executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

În sensul art. 241 alin. (3) din Codul administrativ, pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

La rândul său, prevederile art. 233 din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ, reglementează condițiile de formă și conținut față de cererea de apel și prin urmare față de cererea de recurs.

Prin prisma dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. d) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ, coroborate cu prevederile art. 241 alin. (3) și art. 242 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit.

În corespundere cu art. 97 alin. (3) lit. c) din Codul administrativ, autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare, notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

Din extrasul poștei electronice rezultă că, la 20 aprilie 2021, instanța de apel a expediat prin intermediul poștei electronice, în adresa lui Mihail Balan, a Primăriei mun. Chișinău și a reprezentantului creditorului, avocatului Cristina Doga, pentru notificare copia încheierii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.67).

Prin Hotărârea Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021 privind declararea stării de urgență, s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 01 aprilie – 30 mai 2021.

La 28 aprilie 2021, Curtea Constituțională a adoptat hotărâre pentru controlul constituționalității Hotărârii Parlamentului privind declararea stării de urgență nr. 49 din 31 martie 2021, prin care a declarat neconstituțională Hotărârea Parlamentului privind declararea stării de urgență nr. 49 din 31 martie 2021.

Coroborând normele legale precitate se constată că, începutul curgerii termenului de procedură de 3 zile instituit de lege pentru valorificarea dreptului de a ataca în ordine de recurs este ziua imediat următoare datei calendaristice notificării încheierii contestate, aici ținând cont că prin prisma pct. 1 din Dispoziția nr. 3 din data de 15 aprilie 2021 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe durata stării de urgență, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021. Astfel, termenul de 3 zile pentru contestarea cu recurs a început să curgă din 29 aprilie 2021, iar termenul limită fiind data de 03 mai 2021, ora 24.00 (zi de luni).

Însă, distinct acestor circumstanțe, recurentul Mihail Balan a depus recurs la Curtea de Apel Chișinău, abia la 07 mai 2021 (f.d.85-87), astfel a omis termenul legal de declarare a recursului și nici nu a solicitat repunerea în termen.

Așadar, Colegiul constată că recurentul Mihail Balan nu a invocat niciun motiv plauzibil, care ar justifica imposibilitatea de a face uz în interiorul termenului legal de dreptul procedural de a contesta actul judecătoresc emis de Curtea de Apel Chișinău la 12 aprilie 2021.

La caz, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ, nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În această ordine de idei, corelând circumstanțele de fapt constatate și expuse supra cu normele legale precitate, instanța de recurs conchide că, la depunerea recursului împotriva încheierii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, recurentul Mihail Balan, nu a respectat prevederile art. 249 alin. (3) din Codul administrativ, din care considerent, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Mihail Balan împotriva încheierii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Cu referire la recursurile depuse de către Primăria municipiului Chișinău și Sergiu Pogorea, instanța de recurs reține următoarele.

În corespundere cu prevederile art. 249 alin. (3) din Codul administrativ, enunțate mai sus, instanța de recurs consideră că recurentul Sergiu Pogorea s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenul prevăzut de art. 249 alin. (3) din Codul administrativ, pentru demararea căii de atac în ordine de recurs or, la materialele dosarului lipsește notificarea încheierii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin urmare cererea de recurs depusă la 07 mai 2021, este în termen (f.d.85-87).

În privința recursului depus de către Primăria mun. Chișinău, instanța de recurs menționează că, recurentul a respectat termenii procedurali de 3 zile pentru contestarea încheierii din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău. Or, prin prisma pct. 1 din Dispoziția nr. 3 din data de 15 aprilie 2021 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe durata stării de urgență, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021. Astfel, termenul de 3 zile pentru contestarea cu recurs a început să curgă din 29 aprilie 2021, iar termenul limită fiind data de 03 mai 2021, ora 24.00 (zi de luni). Prin urmare, recursul depus de către Primăria mun. Chișinău la 27 aprilie 2021 este în termen.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Primăria mun. Chișinău și Sergiu Pogorea, urmează a fi admise, cu anularea încheierii contestate, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Conform art. 250 lit. a) din Codul administrativ, titluri executorii sînt hotărârile judecătorești executorii.

Potrivit art. 251 din Codul administrativ, hotărârile judecătoriale sînt executorii după expirarea termenului de apel.

Deciziile instanțelor de apel sînt executorii de la emiterea lor.

Încheierile judecătoriale și ale instanțelor de apel sînt executorii după expirarea termenului de recurs împotriva acestora.

Deciziile Curții Supreme de Justiție sînt executorii din momentul emiterii lor.

Analizând cererea avocatului Cristina Doga, în interesele creditorului SRL „Art-Ex Construct” cu privire la inițierea procedurii de executare a decizie din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs reține că, obiectul soluționat conform textului deciziei enunțate îl constituie constatarea raportului juridic de drept public pentru SRL „Art-Ex Construct” manifestat prin aprobarea (emiterea) tacită de către Primăria municipiului Chișinău a autorizației de construcție a blocului locativ (D+P+8E+M) de pe adresa mun. xxxx, str. xxxx, solicitată prin cererea SRL „Art-Ex Construct”, înregistrată cu nr. 7329 din 02 noiembrie 2017.

La acest capitol, instanța de recurs subliniază că, concluzia respectivă nu ține de o acțiune în obligare, dar de una în constatare, prin urmare acțiunea în constatare nu poate constitui obiect al executării silite, nu produce efect executoriu, nefiind necesar concursul autorității publice precum și executarea deciziei prin intermediul instanței de judecată.

Cu referire la cerințele creditorului privind aplicarea măsurilor de asigurare, instanța de recurs le va respinge ca fiind neîntemeiate or, pretențiile respective exced din soluția deciziei din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În aceste condiții, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reieșind din prevederile sus menționate, concluzionează că, creditorul SRL „Art-Ex Construct” nu poate pretinde la emiterea actului administrativ individual privind executarea deciziei din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a unei cerințe examinate într-o acțiune în constatare, ceea ce denotă că argumentele invocate de către creditor în cererea privind intentarea procedurii de executare nu constituie temei pentru emiterea actului administrativ individual privind executarea deciziei din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, deoarece acestea nu se încadrează în prevederile art. 255 alin. (1) din Codul administrativ.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, evidențiază că, hotărârea judecătorească pronunțată în cazul unei acțiuni în constatare nu este susceptibilă de executare silită, însă consfințește cu puterea lucrului judecat existența sau inexistența dreptului ori al raportului juridic, prin urmare hotărârea pronunțată într-o acțiune în constatare, precum la caz deciziei din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu constituie titlu executoriu.

Din considerentele menționate și având în vedere că argumentele invocate în recursul depus de către Sergiu Pogorea sunt întemeiate, completul specializat

pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul depus de Sergiu Pogorea, de a anula încheierea din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău și de a respinge cererea creditorului SRL „Art-Ex Construct” cu privire la inițierea procedurii de executare a deciziei din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind nefondată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. a) și c) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se declară inadmisibil recursul depus de către Mihail Balan.

Se admit recursurile depuse de către Primăria municipiului Chișinău și Sergiu Pogorea.

Se anulează încheierea din 12 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza la cererea creditorului Societatea cu Răspundere Limitată „Art-Ex Construct” cu privire la inițierea procedurii de executare a deciziei din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, și se emite o încheiere nouă prin care:

Se respinge cererea creditorului Societatea cu Răspundere Limitată „Art-Ex Construct” cu privire la inițierea procedurii de executare a deciziei din 02 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, ca fiind nefondată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh